

Projekt z dnia 1 czerwca 2018 r.

Załącznik
do uchwały nr/ 2018
Rady Ministrów
z dnia2018 r.

Rządowy program pomocy uczniom w 2018 r. – „Wyprawka szkolna”

I. WSTĘP

Respektując postanowienia art. 2 i 27 *Konwencji o Prawach Dziecka*, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 526) oraz realizując politykę wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, Rząd uznał za uzasadnione kontynuowanie w 2018 r. realizacji programu pomocy uczniom w formie dofinansowania zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym także zakupu materiałów edukacyjnych.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych jest jedną z dostępnych form realizacji zadania wyrównywania szans edukacyjnych, podnoszenia jakości kształcenia uczniów niepełnosprawnych, a w konsekwencji zwiększania ich szans edukacyjnych. Zapewnienie dostosowanych do potrzeb edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych podręczników i materiałów edukacyjnych wychodzi naprzeciw zobowiązaniom wynikającym z postanowień art. 24 *Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169), ratyfikowanej przez Polskę w 2012 r., wskazujących na obowiązek zapewnienia osobom niepełnosprawnym wsparcia ułatwiającego ich skuteczną edukację.

W procesie kształcenia uczniów niepełnosprawnych niezbędne jest uwzględnianie ich indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych wynikających zarówno z ich niepełnosprawności, jak i predyspozycji, uzdolnień i zainteresowań. Przejawia

się to m.in. koniecznością stosowania zróżnicowanych metod i form pracy, jak i zastosowania dostosowanych do potrzeb tych uczniów podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz książek pomocniczych do kształcenia specjalnego. Znajduje to odzwierciedlenie w przepisach wskazujących na obowiązek uwzględnienia potrzeb uczniów niepełnosprawnych przy wyborze podręczników. Zespoły nauczycieli zobowiązane są do uwzględniania przy wyborze podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych dla uczniów niepełnosprawnych objętych kształceniem specjalnym, potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych tych uczniów zgodnie z art. 22ab ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ((Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361).

W 2018 r. programem będą objęci uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996) oraz orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203), uczęszczający w roku szkolnym 2018/2019 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy lub do klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego.

Dodatkowo, programem są objęci uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczający w roku szkolnym 2018/2019 do klasy III szkoły podstawowej – w przypadku gdy uczniowie ci nie korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnianego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z art. 119 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203).

Pomoc w ramach programu obejmuje dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klasy III szkoły podstawowej, klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów edukacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt 24 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, z wyjątkiem uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, realizują tę samą podstawę programową kształcenia ogólnego oraz podstawę programową kształcenia w zawodach co ich pełnosprawni rówieśnicy i mogą korzystać z podręczników dostępnych na rynku.

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, realizują odrębną podstawę programową kształcenia ogólnego, która nie wyróżnia odrębnych celów, zadań ani treści nauczania dla kolejnych etapów edukacyjnych w szkole podstawowej i szkole specjalnej przysposabiającej do pracy¹⁾.

Szkoła ponadpodstawowa dla ww. uczniów, jaką jest szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, ukierunkowana jest na przygotowanie młodzieży do pełnienia różnych ról

¹⁾ Załącznik nr 3 i 5 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. poz. 356).

społecznych oraz autonomicznego (na miarę ich możliwości rozwojowych) i aktywnego dorosłego życia. Nauczyciele, realizując treści nauczania określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego, mogą korzystać z dowolnych podręczników oraz różnych, dostępnych na rynku, materiałów edukacyjnych.

System oświaty powinien realizować zasadę równości w dostępie do wykształcenia i zapewniać sprawiedliwe korzystanie ze szkół wszystkich szczebli niezależnie od pochodzenia społecznego, sytuacji materialnej lub miejsca zamieszkania.

Badania Centrum im. Adama Smitha²⁾ pokazują, że utrzymanie i wychowanie dziecka w okresie od narodzenia do osiągnięcia 18 roku życia kosztuje od ok. 176 tys. do 200 tys. zł, a dwoje dzieci – od 317 tys. do 468 tys. zł.

Priorytetowym zadaniem Państwa jest likwidacja społecznego wykluczenia. Program polega na dofinansowaniu zakupu podręczników dla uczniów, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, oraz stanowi element systemu działań mających na celu zmniejszenie różnic edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży występujących ze względu na niepełnosprawność.

W związku z powyższym, korzystając z doświadczeń lat ubiegłych w realizacji programów wyrównujących warunki startu szkolnego, przygotowano Rządowy program pomocy uczniom w 2018 r. – „Wyprawka szkolna”.

Szczegółowe warunki udzielania pomocy uczniom objętym programem określi, w drodze rozporządzenia Rada Ministrów.

II. CEL PROGRAMU

Celem programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego uczniów przez dofinansowanie zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów

²⁾ Koszty wychowania dzieci w Polsce 2017 Raport Centrum im. Adama Smitha str. 4.

z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych.

III. BENEFICJENCI PROGRAMU

1. Beneficjenci końcowi programu

Beneficjentami końcowymi programu są osoby bezpośrednio korzystające z pomocy, tj.:

- 1) uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczający w roku szkolnym 2018/2019 do: klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy lub do klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego;
- 2) uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – na zakup materiałów edukacyjnych, uczęszczający w roku szkolnym 2018/2019 do klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klasy I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy;
- 3) uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – na zakup materiałów edukacyjnych, uczęszczający w roku szkolnym 2018/2019 do klasy III szkoły podstawowej, w przypadku gdy uczniowie ci nie korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnianego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

2. Beneficjenci pośredni programu

Beneficjentami pośrednimi programu są:

- 1) rodziny wychowujące uczniów niepełnosprawnych uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klasy I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy lub do klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego;
- 2) rodziny wychowujące uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do klasy III szkoły podstawowej, w przypadku gdy uczniowie ci nie korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnianego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania;
- 3) jednostki samorządu terytorialnego odpowiedzialne za lokalną politykę oświatową i społeczną;
- 4) Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
- 5) Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- 6) Minister Środowiska;
- 7) Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Dofinansowanie zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, będzie wynosić:

dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających	do kwoty 175 zł
--	-----------------

do klasy III szkoły podstawowej, którzy nie korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania	
dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy	do kwoty 225 zł
dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczających do klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia lub klas I i II branżowej szkoły I stopnia.	do kwoty 390 zł
dla uczniów słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, uczęszczających do liceum ogólnokształcącego, technikum, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej albo liceum plastycznego	do kwoty 445 zł

Programem zostaną objęci uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uczęszczający w roku szkolnym 2018/2019 do klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II

branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy lub do klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego, tj. ok 33 450 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym 1.300 uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, którzy rozpoczną naukę w klasie III szkoły podstawowej, w przypadku gdy uczniowie ci nie będą korzystać z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Szacuje się, że w roku szkolnym 2018/2019 pomoc w ramach programu otrzyma ok.:

- 1) 32 150 uczniów niepełnosprawnych uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy lub do klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego;
- 2) 1 300 uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do klasy III szkoły podstawowej, którzy nie będą korzystać z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

IV. SPOSÓB REALIZACJI I FINANSOWANIA PROGRAMU

Organem koordynującym program jest Minister Edukacji Narodowej.

Koordynatorem programu na szczeblu wojewódzkim dla wszystkich szkół dla dzieci i młodzieży, z wyjątkiem szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej oraz szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska, jest wojewoda realizujący zadanie przez kuratora oświaty.

W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych i liceów plastycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, koordynatorem programu jest Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Natomiast w przypadku szkół rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, koordynatorem programu jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w przypadku szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki leśnej, koordynatorem programu jest Minister Środowiska, w przypadku szkół morskich prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, koordynatorem programu jest Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Na realizację programu w 2018 r. zaplanowano 18 000 000 zł w ustawie budżetowej, ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej poz. 26 budżetu państwa *„Środki na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz realizację programu rządowego „Aktywna tablica”*”. Analiza kosztów podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz potencjalna liczba uczniów objętych programem wskazuje, że wysokość środków niezbędnych do uruchomienia na program wyniesie w 2018 r. ok. 13 000 000 zł. W przypadku wzrostu liczby uczniów uprawnionych do objęcia programem możliwe jest zwiększenie kwoty na jego realizację ze środków ww. rezerwy celowej budżetu państwa.

Minister Edukacji Narodowej przedstawi propozycję podziału środków na poszczególne województwa, dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska, Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, a także przekaże ją Ministrowi Finansów w terminie:

- 1) do dnia 14 sierpnia 2018 r. – w części dotyczącej pierwszej transzy;
- 2) do dnia 28 września 2018 r. – w części dotyczącej drugiej transzy.

Podział środków na poszczególne województwa zostanie obliczony według zasady: liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w poszczególnych rocznikach klas x odpowiednio 225 zł, 390 zł lub 445 zł, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna

w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do klasy III szkoły podstawowej, korzystających z dofinansowania na materiały edukacyjne – 175 zł.

Liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół dla dzieci i młodzieży: do klasy III szkoły podstawowej, klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy lub do szkół artystycznych, z wyjątkiem szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz ministra właściwego do spraw rolnictwa, zostanie wskazana przez wojewodów na podstawie informacji zebranych z poszczególnych gmin i powiatów. Liczba uczniów uprawnionych, wskazana przez wojewodów, obejmuje również uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska.

W przypadku szkół podstawowych, które nie są prowadzone przez gminy, gmina, na której terenie znajdują się wymienione szkoły, zwraca się do organów prowadzących te szkoły o udzielenie informacji o szacunkowej liczbie uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w ramach programu, uczęszczających do tych szkół.

Liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, uczęszczających do szkół artystycznych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zostanie wskazana przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Liczba uczniów, uprawnionych do otrzymania pomocy, uczęszczających do szkół rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, zostanie wskazana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Liczba uczniów, uprawnionych do otrzymania pomocy, uczęszczających do szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw leśnictwa, zostanie wskazana przez Ministra Środowiska.

Liczba uczniów, uprawnionych do otrzymania pomocy, uczęszczających do szkół morskich prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, zostanie wskazana przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Wojewoda przekazuje gminom dotacje, zgodnie z zasadą: liczba uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w poszczególnych rocznikach x odpowiednio 225 zł, 390 zł lub 445 zł, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnością sprzężoną, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do klasy III szkoły podstawowej, korzystających z dofinansowania na materiały edukacyjne – 175 zł.

Dyrektor szkoły dokona zwrotu kosztów zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz osobom faktycznie opiekującym się dzieckiem – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletnim uczniom, po przedłożeniu dowodu ich zakupu.

W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego inne niż gminy lub powiat, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska, Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, koszty zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, po przedłożeniu dowodu zakupu, zwraca odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

W przypadku zakupów indywidualnych dowodem zakupu jest faktura VAT wystawiona imiennie na ucznia, rodzica ucznia (prawnego opiekuna, rodzica zastępczego, osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka, osoby faktycznie opiekującej się dzieckiem – jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) lub rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z

niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych. W przypadku ww. oświadczenia należy podać informację o rozliczeniu wydatków odpowiednio za zakup podręczników lub materiałów edukacyjnych tylko w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2018 r. „Wyprawka szkolna”.

W przypadku zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, dla grupy uczniów, koszty zakupu są zwracane po przedłożeniu potwierdzenia zakupu wystawionego przez podmiot dokonujący zakupu. Potwierdzenie zakupu powinno zawierać: imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres szkoły, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, wykaz zakupionych podręczników lub materiałów edukacyjnych, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis osoby, która dokonała zakupu. Podmiot, który dokonał zakupu wystawia potwierdzenie zakupu na podstawie faktury VAT oraz listy uczniów, dla których zakupiono podręczniki lub materiały edukacyjne.

Zwrot kosztów zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, nie może przekroczyć odpowiednio kwot: 225 zł, 390 zł lub 445 zł, a w przypadku: uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnością sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym uczęszczających do klasy III szkoły podstawowej, korzystających z dofinansowania na materiały edukacyjne – 175 zł.

Środki na realizację programu zostaną przekazane w dwóch transzach:

- 1) pierwsza transza (w wysokości nie mniejszej niż 80% planowanych środków) – zostanie obliczona na podstawie wstępnych danych dotyczących liczby uczniów uprawnionych do korzystania z pomocy, otrzymanych od poszczególnych wojewodów, Ministra Kultury

i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej;

- 2) druga transza – stanowić będzie uzupełnienie niezbędnych środków potrzebnych gminom i powiatom, Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministrowi Środowiska oraz Ministrowi Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, do pełnego zrealizowania programu i zostanie obliczona po zebraniu przez wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, ostatecznych danych o liczbie uczniów korzystających z pomocy.

V. TRYB UDZIELANIA POMOCY

1. Przyznanie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, następuje na wniosek rodziców ucznia (prawnego opiekuna, rodzica zastępczego, osoby prowadzącej rodzinny dom dziecka, osoby faktycznie opiekującej się dzieckiem – jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletniego ucznia, , a także nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby – za zgodą rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, osoby faktycznie opiekującej się dzieckiem – jeżeli wystąpiła z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletniego ucznia.
2. Wniosek składa się do dyrektora odpowiednio: szkoły podstawowej, branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej i liceum plastycznego, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2018/2019.
3. Dyrektor odpowiednio: ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej i liceum plastycznego, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa

narodowego, sporządza listę uczniów niepełnosprawnych uprawnionych do otrzymania pomocy i przekazuje ją Ministrowi Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

4. Dyrektor szkoły rolniczej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rolnictwa sporządza listę uczniów niepełnosprawnych uprawnionych do otrzymania pomocy i przekazuje ją Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
5. Dyrektor szkoły leśnej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw gospodarki leśnej sporządza listę uczniów niepełnosprawnych uprawnionych do otrzymania pomocy i przekazuje ją Ministrowi Środowiska.
6. Dyrektor szkoły morskiej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej sporządza listę uczniów niepełnosprawnych uprawnionych do otrzymania pomocy i przekazuje ją Ministrowi Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.
7. W przypadku szkoły podstawowej, klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowej szkole I stopnia, szkoły branżowej I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej i liceum plastycznego, prowadzonych przez gminę, odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, przekazuje środki na dofinansowanie zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych, na rachunek bankowy szkoły.
8. W przypadku szkoły podstawowej, klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowej szkole I stopnia, szkoły branżowej I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej i liceum plastycznego, prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego inną niż gmina lub powiat, osobę prawną niebędącą jednostką

samorządu terytorialnego, osobę fizyczną, ministra właściwego do spraw środowiska, ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, zwrotu kosztów zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także zakupu materiałów edukacyjnych, rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, osobom faktycznie opiekującym się dziećmi – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletnim uczniom dokonuje odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

9. Po otrzymaniu listy uczniów niepełnosprawnych uprawnionych do otrzymania pomocy, ministrowie właściwi do spraw: kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rolnictwa, środowiska i gospodarki morskiej przekazują środki na rachunki bankowe szkół, o których mowa odpowiednio w ust. 3-6.

VI. WARUNKI PRYZNAWANIA ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ PROGRAMU

1. Dotację dla gmin na realizację programu przekazuje wojewoda, na wniosek odpowiednio wójta, burmistrza, prezydenta miasta.

Do wniosku należy dołączyć informację o liczbie uczniów niepełnosprawnych odpowiednio na terenie gminy objętej programem, z wyjątkiem uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw środowiska oraz ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej.

2. Na wniosek Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska, Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej – Minister Edukacji Narodowej określi wysokość środków przeznaczonych na realizację programu w odniesieniu do uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw środowiska oraz ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej.

3. Niewykorzystana lub wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem dotacja podlega zwrotowi na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 1000).

VII. ZADANIA MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

1. Poinformowanie – za pośrednictwem kuratorów oświaty – gmin oraz rodziców uczniów (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, osób faktycznie opiekujących dziećmi – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletnich uczniów o programie i sposobie jego realizacji.
2. Zebranie od wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska, Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, informacji o liczbie uczniów, którzy spełniają warunki uprawniające do otrzymania pomocy.
3. Podział środków pomiędzy wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska, Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, oraz poinformowanie właściwych dysponentów części budżetowych i Ministra Finansów o wysokości przyznanych środków.
4. Systematyczne monitorowanie realizacji programu.
5. Zebranie danych o realizacji programu od wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej
6. Analiza i ocena realizacji programu w skali kraju – opracowanie zbiorczej informacji o realizacji programu.

VIII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	Zadanie	Termin realizacji
1.	Poinformowanie przez Ministra Edukacji Narodowej – za pośrednictwem kuratorów oświaty – gmin oraz rodziców uczniów (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, osób faktycznie	w dniu następującym po dniu wejścia w życie uchwały

	opiekujących dziećmi – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletnich uczniów o programie i sposobie jego realizacji.	
2.	Przekazanie Ministrowi Edukacji Narodowej przez wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, wstępnych danych o liczbie uczniów uprawnionych do objęcia programem.	do dnia 25 lipca 2018 r.
3.	Poinformowanie przez Ministra Edukacji Narodowej właściwych dysponentów części budżetowych i Ministra Finansów o wysokości środków przyznanych w pierwszej transzy.	do dnia 14 sierpnia 2018 r.
4.	Wystąpienie właściwych dysponentów części budżetowych do Ministra Finansów o zwiększenie planu wydatków na realizację programu.	do dnia 24 sierpnia 2018 r.
5.	Przekazanie przez wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, zweryfikowanych danych o liczbie uczniów uprawnionych do objęcia programem.	do dnia 24 września 2018 r.
6.	Poinformowanie przez Ministra Edukacji Narodowej właściwych dysponentów części budżetowych i Ministra Finansów o wysokości środków przyznanych w drugiej transzy.	do dnia 26 września 2018 r.
7.	Wystąpienie właściwych dysponentów części budżetowych do Ministra Finansów o zwiększenie planu wydatków na realizację programu.	do dnia 28 września 2018 r.
8.	Realizacja zwrotu rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, osobom faktycznie opiekującym dziećmi – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletnim uczniom, kosztu	do dnia 31 listopada 2018 r.

	zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także kosztu zakupu materiałów edukacyjnych.	
9.	Podsumowanie programu w województwach. Przekazanie Ministrowi Edukacji Narodowej przez wojewodów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, danych o realizacji programu.	do dnia 31 stycznia 2019 r.
10.	Dokonanie przez Ministra Edukacji Narodowej analizy i oceny realizacji programu w skali kraju – opracowanie zbiorczej informacji o realizacji programu.	do dnia 28 lutego 2019 r.

IX. DZIAŁANIA LEGISLACYJNE

Niezbędne będzie wydanie, zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 90u ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, rozporządzenia Rady Ministrów *w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych.*